

AI-Reprieve konferencija – Svjetska borba protiv mučenja: Guantánamo Bay, Bagram i dalje - novembar 2005.

(Stavovi iznešeni u ovoj osobnoj izjavi ne predstavljaju nužno i stavove Amnesty International-a)

DRAGI PRIJATELJI,

Prije svega želim da se zahvalim organizatorima ove konferencije koja nam je itekako potrebna kao i svima vama koji ste se odazvali ovom pozivu da svjedočite ili budete svjedoci onoga što će se ovdje reći i što ste se odazvali ovom pozivu i odvojili svoje dragocjeno vrijeme od svojih porodica kako biste izrazili podršku i saosjećanje sa milionima drugih porodica u cijelom svijetu koje pate zbog kršenja osnovnih ljudskih prava nad njihovim najmilijim. Od tih miliona veliki broj je i onih čiji se najdraži nalaze u kazamatu zvanom Gvantanamo na Kubi poznatiji kao Kamp Delta a u kome se nalazi i moj muz Boudelaa Hadz koji je zajedno sa još pet drugih ljudi odveden iz Bosne i Hercegovine u grupi koju su kasnije prozvali tzv. "Alzirska grupa". Zbog onih koji možda nisu dovoljno upoznati sa ovim slučajem, ukratko ću opisati slijed događanja: Njihova hapšenja su počela 8.10.2001. a završila 21.11. iste godine. Osumnjičeni su da su pripremali napad na ambasade SADa i Velike Britanije, nakon 30 dana istrage, nisu bilo nikakvog dokaza pa se pritvor produžava za još 60 dana za koje vrijeme su izvršene kompletne analize i vještačenja telefonskih aparata, kompjutera, dokumenata i svega što je potrebno ali i prije isteka pritvora, ekspresnom brzinom oduzima se državljanstvo BiH za četvoricu državljana i to uz objašnjenje da se izražava „sumnja“ da su imali namjere krivičnog djela što je svakako nelegalno i svako onaj ko imalo poznaje pravo zna da takva zakonska procedura ne postoji i svako je nevin dok mu se ne dokaže krivica... Krivica nije dokazana ni nakon tri mjeseca istrage i sve analize su pokazale da su ovi ljudi apsolutno nevini i da se neki od njih međusobno nisu poznavali pa je bilo nemoguće da čine jednu tzv. „Alžirsku grupu“.

Prije isteka određenog pritvora i donošenja konačne odluke Vrhovnog Suda tadašnji general SFORA Džon Silvester poručuje preko medija BiH vlastima ili nama porodicama ili možda građanima BiH da će bez obzira na odluku Vrhovnog suda ovi ljudi biti ekstradirani u SAD. Time je jasno dao na znanje svima nama da ne poštuje odluke najveće sudske institucije naše zemlje. Ono što je obećao, to je ispunio uz pomoć naših faraona današnjice. Dana 16. januara 2002. Vrhovni sud BiH prekida postupak i donosi oslobađajuću presudu za svih šest ljudi te nalaže da se isti imaju osloboditi ODMAH međutim oni se i dalje nalaze u Centralom zatvoru u Sarajevu. Strahujući od obećanja komadanta SFORa i sluteći da će ovaj slučaj i završiti nelegalno kako je počeo, tada sam organizovala prve demonstracije odnosno pozvala građane Bosne i Hercegovine da budu svjedoci najvećeg kršenja ljudskih prava koje se događalo u glavnom gradu naše države, u gradu u kome se nalaze sve državne institucije, vladine i nevladine organizacije i tada su ti građani postali svjedoci nečega što će sigurno ući u istoriju kao crna tačka ove države koja još sanja o ulasku u Evropu. Upotrebom sile i svih raspoloživih sredstava, 6 ljudi koji su imali oslobađajuće presude negdje u džepovima, predato je pod tzv. „Nadzor“

najvećeg kršioca ljudskih prava SADu odakle su već tada dolazile katastrofalne slike sa Gvantanamo. Namjerno to napominjem jer u ovom slučaju nije bilo niti ekstradicije niti deportacije, država Bosna i Hercegovina na čelu sa tada odgovornim Zlatkom Lagumdžijom, Krešimirom Zubakom ali i svim drugim koji su još uvijek na vlasti predala je 6 građana, ljudi oslobođenih sumnje znajući gdje ih vode i ne tražeći čak ni zaštitu od smrtne kazne... Naše porodice su razdvojene, djeca ,novorođenčad uplakana a mi porodice ostale same da se borimo za prava nas i naših muževa Dom za ljudska prava je donio odluku kojom je utvrđeno da je nad ovim ljudima prekršen skoro svaki član konvencije o ljudskim pravima, naredio je da se provede ponovna istraga te je nakon nje vraćeno nelegalno oduzeto državljanstvo, ukinuta zabrana ulaska u Bosnu i Hercegovinu, naredeno je državi i federaciji da zajednicki popola plate adekvatne advokate koji će braniti ove ljude (samo što oni nikada nisu izvedeni na legalno suđenje), da uspostave diplomatske odnose sa vladom SAD te traže vraćanje ovih ljudi kućama, da državna delegacija ode u posjetu i vidi u kakvom se stanju nalaze i niz drugih odluka koje svakako idu u korist ovih ljudi ali dijelovi te odluke i danas nisu sprovedeni a i oni koji jesu , sprovedeni su prošle godine kao npr. posjeta Ministarstva pravde itd.. Sve međunarodne organizacije za zaštitu ljudskih prava složile su se da je ovo nečuveno kršenje elemenatarnih ljudskih prava

Nakon posjete Ministarstva pravde čuli smo izvještaj koji je nekako bio smijesan u odnosu na izvještaje svih međunarodnih organizacija koji govore o neviđenim torturama koje se sprovode nad zatvorenicima na Gvanatanamu jer gosp. Amir Pilav je tada rekao da je najveći problem na Kubi klima te da zbog toga imaju zdravstvenih tegoba, rekao je da su se ovi ljudi interesovali za stanje u BiH ,koje stranke su na vlasti i još niz drugih gluposti ali tada gosp. Pilav nije rekao mnogo toga iz samo njemu znanih razloga. Počela sam tragati za pravim izvještajem i nakon dugog napora konačno uspjela da ga pročitam i uvjerim se da je Ministarstvo pravde BiH svjesno obmanulo, nas porodice, javnost ali i institucije BiH. U tom izvještaju se opisuje dovođenje ovih ljudi pred gosp. Pilava pa se kaže: citiram: "Razgovor je obavljen u posebnoj prostoriji za intervjue unutar vojnog kampa Delta u koju je podnosilac prijave doveden u odjeći narandžaste boje ,u pratnji pripadnika vojske SADA sa lisicama na rukama i nogama i sa lancima oko struka. U skladu sa važećim sigurnosnim procedurama u kampu Delta ,predstavniku BiH je saopšteno da zatvoreniku lisice oko nogu sa lancem pričvršćenim za pod ne mogu biti uklonjene tokom cijelog razgovora dok su lanci oko struka i lisice oko ruku bile uklonjene" "dalje, moj muž mi u tom izvještaju poručuje da ima primjedbe na pružanje medicinske njege, odnos stražara, na hranu da tamo živi kao rob u prostoriji 1,80 sa 2,30 i da se ne osjeća dobro, slično su izjavili i ostali... Nikada Ministarstvo pravde pa ni sam gosp. Amir Pilav nije izašao u javnost sa ovim izvještajem a kako onda da kaže šta je sve vidio tamo. Iz tog razloga sam građane Bosne i Hercegovine pozivala na treće po redu demonstracije ispred zgrade Parlamenta da tražimo njihovo hitno oslobađanje i iznošenje u javnost kompletnog izvještaja sa Gvanatanama. Taj protest je bio veoma uspješan jer je predsjedavajući vijeća ministara gosp. Adnan Terzić napisao pismo vladi SADA u kome je zatražio diplomatskim putem hitno oslobađanje državljana BiH . To se moglo smatrati jednim velikim pomakom u odnosu na sve do sada urađeno , međutim od tada se ništa konkretno nije desilo jer je Gosp. Kondoliza Rajs odgovorila opet u jednom običnom pismu da su oni za nju još opasni i da trenutno nema pravnih uslova za oslobađanje. Da

pojasnim,gops.Rajs je napisala obično pismo koje se ne može smatrat konačnim odgovorom kako je to neko namjerno medijima servirao jer postoji poseban obrazac kojim se između dvije države vrše pregovori oko preuzimanja zarobljenika.Drugo,gosp. Rajs nije imala prava da ih sama proglasi opasnim jer je to izjavila prije nego što je i počela kalsifikacija zarobljenika na opasne ili bezopasne pa je time porušila njihovo ljudsko pravo da je sveko nevin dok mu se ne dokaže suprotno ali je time dovela u opasnost regularnost postupka saslušanja pred vojnim sudom na Gvantanamu jer kako će neko na Kubi da donese odluku da nisu opasni kada je ministrica Prvde te države već ih proglasila opasnim

U protekle cetiri godine moj zivot i zivot moje porodice je veoma tezak.Samohrana sam majka cetvero maloljetne djece (Hafiza12,Abdulaziz10,Iman 8 i mala Nur koja ima sada nepune cetiri godine i koja jos nije upoznala oca jer je bila tek rođena beba kada su njega odveli.Moj zivot se sveo na borbu za slobodu i zivot mog muza i ostalih ljudi na Gvanatanamu.Spavam svega 4 sata dnevno jer cijeli dan provodim na sastancima,po svim drzavnim ,medjunarodnim i drugim institucijama.Kada se vratim umorna od svega,kod kuce me cekaju moja mala djeca sa uvijek istim pitanjima;Kada ce vise da se vrati nas babo?Kako on sada izgleda?Dali je njegova kosa sijeda,jeli zaboravio bosanski jezik?Koliko nas babo sada ima godina?Sta znaci bajram bez babe?...Hiljadu pitanja a ja niti na jedno pitanje nemam odgovor.Ono sto me zabrinjava jeste sto moja djeca sve cesce pitaju Ko je kriv sto mi patimo?Ko je kriv sto naseg babe vec cetiri godine nema?...Oni su suvise mali da shvate neke stvari ali opet ta djeca su dovoljno velika da znaju da njihov otac nije kriv i da je kriv neko drugi.Moja djeca nemaju djetinjstva jer ono je u jednoj noci prekinuto.Oni umjesto da gledaju crtane filmove ,prate vijesti i politicke emisije i cekaju trenutak kada ce neko spomenut Gvantanamo.Na svaki zvuk telefona ili zvona na vratima trce i pitaju jeli to nas babo!?

Jako je tesko biti majka takve djece jer ja nemam dovoljno vremena za njih a oni samo mene imaju.Mislím da ne postoji niti jedna institucija na ovom svijetu kojoj se nisam obratila i trazila pomoc i vjerujte da ima dana kada samo sjednem u tramvaj i vozim se gradom kružno nebili zapazila neki natpis i neku novu ustanovu gdje jos nisam bila...Navece kada uspavam djecu,nastaje moj radni dan i dok cijeli svijet mirno spava,ja neumorno pisem molbe,zalbe,tuzbe ,ucim zakone i konvencije o ljudskim pravima kako bih se mogla borit za zivot mog muza i ostalih ljudi.Teska je to borba jer u njoj nailazim na mnoga iskusenja (prijetnje ,pracenja,pretresanje stana vise puta ...).Prosle godine sam bila i napadnuta u svom stanu od strane dvojice muskaraca koji su pricali engleskim jezikom.Zadobila sam teske tjelesne povrede,boravila u bolnici i jos uvijek imam posljedice koje ce vjerovatno trajat cijeli zivot.Naravno sve policijske istrage su bile bez konkretnih rezultata ili meni ti rezultati nisu poznati.Ipak,sve to me nije sprijecilo niti pokolebalo da nastavim svoju borbu jer znam da imam razloga da se borim zato sto sam sigurna da je moj muz nevin i da ni nakon cetiri godine niko nece dokazat njegovu krivicu kao sto to nije dokazao ni u ovom proteklom periodu.Podrzavam borbu protiv terorizama bilo gdje u svijetu i protiv bilo kog teroriste- kako protiv onih koji su izveli napade 11.septembra,tako isto protiv ratnih zlocinaca koji su ubijali bosanski narod u proteklom ratu ili one koji ubijaju svakodnevno muslimanski narod u Palestini ili protiv bilo kojeg teroriste , bilo gdje u svijetu bez obzira kojoj naciji pripada,koje ime nosio ili

boju kože imao ali ne podržavam krsenje osnovnih ljudskih prava u toj borbi koja vise lici na sve drugo nego na „borbu protiv terorizma „jer u njoj stradaju nevini ,nije im dokazana krivica i nemaju priliku da se brane.Moj muz nikada nije vidio nasu malu kcerkicu Nur,nije cuo njen prvi plac niti vidio prvi osmjeh,prvi korak niti cuo prve rijeci.Nije vidio kako raste a ona sada ima cetiri godine i trazi svaki dan da ga vidi.

On se nije radovao polasku naseg sina Abdulaziza i kcerkica Hafize i Iman u skolu niti je vidio njihove diplome i skolske nagrade.Propustio je sve njihove nastupe na priredbama i takmicenjima,njihove radosti i tuge...Propustio je njihovo djetinjstvo .Propustam ga i ja jer umjesto da zivimo normalno kao svi drugi ljudi,ja vrijeme provodim boreci se za zivot mog muza i ostalih ljudi i to vec cetiri godine i svaki dan mislim da je dovoljno i da ce sutra nesto novo da se desi.

Do današnjeg dana ništa se nije promjenilo osim što se torture nad svim ovim ljudima kao i nad svim drugim zatvorenicama svakim danom sve više povećavaju a njihovo osnovno ljudsko pravo-pravo na zivot je svakodnevno ugrzeno kao i povećanje krsenja vjerskih prava i to je najveći razlog zbog čega sam pravila cetvrte demonstracije i to ispred americke ambasade u Sarajevu.Da kažemo NE najvećim zlostavljanjima širom svijeta poput onih u zloglasnom zatvoru ABU Grajb,zlostavljanjima u Palestini,Čerčeniji,Kašmiru,Iraku,Afganistanu ,Azerbejdžanu i mnogim drugim mjestima koje je nažalost zbog njihove brojnosti nemoguće pobrojati.

Pored toga što se zarobljenici drže u jednom nelegalnom stanju bez optužbi,suđenja,presuda,ti ljudi svaki dan preživljavaju nezamisliva zlostavljanja poput ovih koja ću nabrojati a koja preživljavaju upravo 6 ljudi gradjana Bosne i Hercegovine. Njihova ionako vezana tijela se dižu,ruke okače na plafon a zatim tuku po genitalijama što svakako izaziva nezamislivu bol,zatim se skidaju ,bacju na kamenje gdje više stražara skaču po njima,glava im se stavlja u WC šolju,pušta voda sve dok ne dođe do gušenja a zatim podiže te postupak ponavlja do beskonačnosti,tu su uključeni i elektro i gasni plinovi i razna druga zlostavljanja ali pored toga što se vrše kršenja ovih osnovnih ljudskih prava među kojim je i pavo na život,na Gvanatnamu se svakodnevno vrše i kršenja vjerskih prava kao što je zatvaranje dovoda vode kako se nebi mogli abdestit za namaz,njihova tijela se mažu nečistom krvlju menstruacije kako bi bila prljava za namaz,odjeća im se oduzima a tijela ostvaljaju gola da nebi mogli stat na namaz,na njihove oči se dovode nemoralne žene koje na njihove oči rade nemoralne radnje što je za jednog vijernika muslimana ponižavajuće i iritirajuće.Poznato je da su prošle godine svi zatvorenici na Gvantnamu stupili u štrajk glađu ,to su prenijele sve medijske kuće ali niko nije znao da je razlog toga to što su stražari na njihove oči gazli Kur*ane a sve to je kulminiralo kada se iz svjedočenja većine zatvorenika potvrdilo da su i stranice Kur*ana Časnog nedavno bacali u WC šolju i kačali u WC....Time su SAD po ko zna koji put pokazale da su pored toga što su najveći zagovarači demokratije i poštivanja ljudskih i vjerskih prava ustvari već odavno postali šampioni u kršenju na najbrutalniji način istih.U pocetku su to demantovali i tvrdili da krsenja vjerskih prava nema dok su u toku proteklih mjeseci u Pentagonu, Američka centralna komanda prvi put opisala pet, slučajeva lošeg postupanja sa Kur*anom od strane čuvara u američkom zatvoru.Čuvari u zatvoru su šutali,gazili,urinali na muslimansku svetu knjigu Kur*an saopštila je američka vojska a što je potvrđeno u saopštenju američkih vojnih istražitelja...

Eh to je ono što su javno priznali a možete zamisliti šta se zaista dešava na Gvantanamu ili možda mi nemožemo ni zamisliti šta bolesni umovi mogu smisliti.

. Sve ovo dokazuju da SAD padaju u ocima mnogih zemalja pa i vlastitog naroda zbog kršenja ljudskih i vjerskih prava kako na Gvantanamu tako u Iraku ,Afganistanu i mnogim drugim zemljama,ukratko gdje god njihova noga kroči,kršenje osnovnih ljudskih načela postaje svakodnevnica.Iz tog razloga moramo izraziti svoje nezadovoljstvo i SADu odavde poručiti da niko nema pravo da se igra sa tuđim životom,da ponižava tuđu vjeru ili nekažnjeno krši osnovna ljudska i vjerska prava ma koliko jak izgledao jer mi ma koliko mali bili moramo pokazati toj najvećoj sili ali najvećem krsiocu ljudskih prava da necemo mirno gledat sta se desava i cutanjem saucestovat u zlocinima.

Mi odavde moramo da poručimo SADu da treba i mora zatvorit kamp Delta jer niko nema prava vec 4 godine da 540 ljudi drži bez optužnice bez prava da se brane a opet uz katastrofalna kršenja osnovnih ljudskih prava.

Da bi bar malo povratile ugled u ocima islamskog svijeta kojem je itekako puno nepravde nanoseno od 11.septembra dovodeći Islam u vezu sa terorizmom ,SAD moraju da hitno oslobode sve zarobljenike iz kazamata zvanog Gvantanamo kao i svih drugih nelegalnih zatvora, da pokrenu ozbiljne krivične postupke protiv svih prekršioca ljudskih i vjerskih prava i promotora neviđenih tortura,da ih kazne adekvatnom i odgovarajućom kaznom a ne onakvim kojima se ustvari dala podrška za povećanjem nasilja jer njeni počinioci poput onih iz Abu Grajba su ustvari nagrađeni od strane SADA za svoja gnusna nedjela.Niko nema prava da drži nelegalno 540 ljudi u zarobljeništvu već 4 godine bez objašnjenja a sva dosadašnja saslušanja su pokazala i dokazala da se oko 80 posto zarobljenika nevinno nalaze na Gvantanamu jer su ljudi odvođeni poput naših 6 gradjana bez ikakvog objašnjenja i do dan danas nemaju nikakve dokaze protiv njih.Ko to ima pravo da razara porodice,odvodi očeve od djece a porodice ostvalja nezbrinute,prepuštene same sebi?Ko to ima prava da najčišću vjeru koja u svojim osnovnim načelima oštro osuđuje svaki oblik nasilja i u kojoj „ko ubije jednog nevinog kao da je ubio cijeli svijet“povezuje sa terorizmom i bez ijednog argumenta proganja muslimane po cijelom svijetu razarujući im domove i porodice?Ko to ima pravo da Kur*an Časni baca u WC,mokri na njega ili ga gazi?Dali je to oblik dobivanja informacija vezanih za terorizam ili je direktan udar na osnovna vjerska načela?!Ko to ima hrabrosti da siluje muslimanske maloljetne mladiće i djevojke i prolazi nekažnjeno?Ko to ima pravo da se ponaša kao da nema kazne kojom se može zaustavit?Dali je to ta najveća sila kojoj smo se svi divili,koja zagovara demokratiju i poštivanje ljudskih prava u kojoj se nalaze najpriznatiji fakulteti i najprestižnija nauka?!Dali je to ona zemlja koja hoće da vlada cijelim svijetom i koja je kreator najvećih konvencija o ljudskim pravima?Dali ta zemlja zaslužuje poštovanje i dali i dalje treba da nam bude uzor u svemu?Dali to zaslužuje?Razmislite sami!“

A mi odavde poručujemo toj zemlji koja nije ništa bolja od bilo koje druge da mi na nasilje ne odgovaramo nasiljem ali da ni slučajno nećemo ravnodušno posmatrat sve ono što ona nasim porodicama i drugim zarobljenicima radi već ćemo se svim legalnim

sredstvima potruditi da se zaustavimo u kršenju neviđenih tortura i kršenja osnovnih ljudskih i vjerskih prava.

A državnim zvaničnicima i vođama svih zemalja, poručujemo da su dužni da pronađu način da zaštite svoje građane koje su nelegalno predali u kazamat zvani Gvantanamo i da pod hitno traže njihovo oslobađanje i isprave nepravdu koja im je nanesena. Takođe pozivam sve vjerske zajednice da vrse pritisak na vlasti u zemljama u kojima žive jer to je njihova vjerska dužnost (štiti živote drugih i boriti se protiv zla a pozivati na dobro).

I na kraju želim da vas sviju podsjetim da je zaštita ljudskih prava naša građanska, vjerska i ljudska dužnost i to nismo smijemo zaboraviti niti u najvećim iskušenjima.